

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (шести състав)

26 септември 1996 година*

„Равно третиране – Дискриминация, основана на националност – Обезпечаване на съдебните разноси“

По дело C-43/95

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда по член 177 от Договора за ЕО от Hoegsta Domstolen, Stockholm (Швеция), по производството, висящо пред този съд, между

Data Delecta Aktiebolag,

Ronny Forsberg

и

MSL Dynamics Ltd

относно тълкуването на член 6 от Договора за ЕО,

СЪДЪТ (шести състав),

в състав: г-н С.N. Kakouris, председател на състав, г-н G.F. Mancini и г-н P.J.G. Картеун (докладчик), съдии,

генерален адвокат: г-н А. La Pergola,

съдебен секретар: г-н R. Grass,

предвид писмените становища, представени:

- за шведското правителство от адв. Lotty Nordling, Raettschef, в качеството на представител,

- за гръцкото правителство от г-н Panagiotis Mylonopoulos, правен съветник в специалната служба по правни въпроси на Общността към Министерство на външните работи, адв. Galatea Alexaki, адвокат в същия отдел, и адв. Sofia Shala, специалист научен сътрудник в същата служба, в качеството на представители,

- за ирландското правителство от г-н Michael Buckley, Chief State Solicitor, в качеството на представител, подпомаган от г-н Feichin McDonagh, BL, и г-жа Finola Flanagan, от службата на Attorney General,

* Език на производството: шведски.

- за Комисията на Европейските общности от г-н John Forman, правен съветник, в качеството на представител,

като взе предвид доклада на съдията докладчик,

след като изслуша становището на генералния адвокат, представено по време на заседанието от 23 май 1996 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С Определение от 21 февруари 1995 г., постъпило в секретариата на Съда на 24 февруари 1995 г., Høegsta Domstolen (Върховен съд) е отправил на основание на член 177 от Договора за ЕО преюдициален въпрос относно тълкуването на член 6, параграф 1 от този договор.

2. Въпросът е повдигнат във връзка с иск за плащане за доставка на стоки, който английското дружество MSL Dynamics Ltd („MSL”) е завел срещу шведското дружество Data Delecta Aktiebolag („Data Delecta”) и г-н Forsberg, шведски гражданин.

3. Тъй като ответниците по иска, заведен пред Solna Tingsraett (Окръжен съд), Data Delecta и г-н Forsberg подават молба MSL да внесе обезпечение за съдебните разноски по силата на член 1 от шведски закон 1980:307.

4. Съгласно тази разпоредба, чуждестранен гражданин, без постоянен адрес в Швеция, или чуждестранно юридическо лице, които желаят да заведат иск пред шведски съд срещу шведски гражданин или шведско юридическо лице, трябва при искова молба на ответника да внесат обезпечение, гарантиращо плащането на съдебните разноски, които лицето или дружеството може да бъде осъдено да плати. Член 5 от този закон постановява обаче, че това задължение не се прилага, ако това е предвидено в международни конвенции, обвързващи Швеция. Правителствено известие 1991:112 относно някои изключения от изискването чуждестранни ищци да внасят обезпечение за съдебните разноски не упоменава такава конвенция, разпростираща действието си върху юридическите лица от Обединеното кралство.

5. Въпреки това, Solna Tingsraett отказва да уважи исковата молба за обезпечаване на разноските на основание, че в тази връзка Закон 1980:307 противоречи на Закон 1992:794, с който Швеция ратифицира Конвенцията от 16 септември 1988 г. относно компетентността и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела („Конвенцията от Лугано”), която също е ратифицирана и от Обединеното кралство.

6. При обжалване Svea Hovraett (Апелативен съд), като прилага принципа, че по-новият закон отменя по-стария, поддържа това решение. Изтъква се по-конкретно, че като последица от Конвенцията от Лугано съдебните решения, постановени в Швеция, влизат директно в сила в Обединеното кралство.

7. Data Delecta и г-н Forsberg обжалват решението на Svea Hovrätt пред Hoegsta Domstolen.

8. Като отчита, че изходът на производството зависи от тълкуването на правото на Общността, Hoegsta Domstolen спира производството и поставя пред Съда следното преюдициално запитване:

„Противоречи ли на Договора за ЕО - по-специално член 6 (предишен член 7) - да се изисква от ищец, юридическо лице от Обединеното кралство, да внесе подобно обезпечение, когато такова не може да се изисква от шведски юридически лица?“

9. С този въпрос националният съд по същество пита дали член 6, параграф 1 от Договора забранява на държава-членка да изисква от юридическо лице, установено в друга държава-членка, което е завело пред някой от нейните съдилища иск срещу неин гражданин или юридическо лице, установено на територията Ж, да внесе обезпечение за съдебните разноски, при положение че подобно изискване може да бъде наложено на юридически лица, установени в първата държава-членка.

Обхват на член 6, параграф 1 от Договора

10. Член 6, параграф 1 предвижда, че „В обхвата на приложение на настоящия договор и без да се изключва действието на всички специални разпоредби, съдържащи се в него, всяка дискриминация, основана на националност, е забранена.“

11. Първо трябва да се обсъди, следователно, дали разпоредба от държава-членка, която изисква юридически лица, установени в друга държава-членка, да внасят обезпечение за разноските, когато желаят да заведат иск срещу някой неин гражданин или юридическо лице, установено във въпросната държава-членка, при положение че юридически лица от същата държава нямат такова задължение, попада в обхвата на приложение на Договора за ЕО.

12. Утвърдена съдебна практика е, докато е липсвало законодателство на Общността, правната система на всяка държава-членка да урежда подробно процедурните правила относно цялостната защита на правата, които лицата получават по силата на правото на Общността, но въпреки всичко то налага ограничения върху тази компетентност (Решение от 19 ноември 1991 г. по съединени дела Francovich и др., С-6/90 и С-9/90, Recueil, стр. I-5357, точка 42). Подобни законодателни разпоредби не могат да дискриминират лица, на които правото на Общността предоставя правото на еднакво третиране или ограничава основните свободи, гарантирани от правото на Общността (Решение от 2 февруари 1989 г. по дело Cowan, 186/87, Recueil, стр. 195, точка 19).

13. Национална процесуална норма като описаната по-горе има вероятност да засегне икономическата дейност на търговците от други държави-членки на пазара на въпросната държава. Въпреки че разпоредбата сама по себе си не е предназначена да урежда дейности от търговски характер, последица от нея е поставянето на такива търговци в по-малко изгодно положение от това на

гражданите на въпросната държава по отношение на достъпа до съдилищата Ж. След като правото на Общността гарантира на такива търговци свободно движение на стоки и услуги на общия пазар, естествена последица от тези свободи е, че те трябва да могат с оглед разрешаването на спорове, произтичащи от икономическите им дейности, да завеждат искове в съдилищата на държава-членка така, както и гражданите на тази държава.

14. Както съдът поддържа в Решение от 20 октомври 1993 г. по съединени дела Phil Collins и др. (С-92/92 и С-326/92), Recueil, стр. I-5145, точка 27, национални законодателни разпоредби, попадащи в обхвата на приложение на Договора, задължително се подчиняват поради последиците си върху търговията на стоки и услуги в рамките на Общността на принципа на недискриминация, изложен в член 6, параграф 1 от Договора, без да е необходимо да се препраща към специалните разпоредби на членове 30, 36, 59 и 66 от Договора.

15. Следователно трябва да се поддържа, че разпоредба на вътрешното гражданско процесуално право като въпросната от главното производство попада в обхвата на Договора по смисъла на член 6, параграф 1 и се подчинява на общия принцип за недискриминация, изложен в същия член, доколкото засяга дори и непряко търговията със стоки и услуги между държавите-членки. Подобен резултат е вероятно да възникне по-специално, когато се иска обезпечаване на разноските по производство, заведено за възстановяване на плащания по доставки на стоки.

Дискриминация по смисъла на член 6, параграф 1 от Договора

16. Като забранява „всяка дискриминация, основана на националност”, член 6 от Договора изисква идеална равнопоставеност при третирането от страна на държавите-членки на лицата при положения, уредени от правото на Общността, и на гражданите на въпросната държава-членка.

17. Разпоредба като въпросната по главното производство категорично представлява пряка дискриминация, основана на националност.

18. Шведското правителство счита обаче, че този принцип на недискриминация не изключва изискване за внасяне на обезпечение от чуждестранен ищец, ако решение, с което му се възлагат съдебните разноски, не може да влезе в сила в страната му на произход. Тя възразява, че в такъв случай обезпечението цели да предотврати чуждестранен ищец да предяви иск без да се поема финансов риск, в случай че загуби делото.

19. Шведското правителство добавя, че националното законодателство предвижда освен това различни изключения от изискването за обезпечаване въз основа на факта, че в полза на шведския ответник може при определени обстоятелства да бъде отсъдено решение, което да влезе в сила в държавата по произход на ищеца, по-специално в резултат на международни конвенции, ратифицирани от Швеция.

20. Този аргумент не може да бъде приет.

21. Както Съдът поддържа в Решение от 1 юли 1993 г. по дело Hubbard (C-20/92, Recueil, стр. I-3777), правото на равно третиране, изложено в правото на Общността, не може да бъде поставено в зависимост от международни споразумения, сключени от държавите-членки.

22. Следователно, отговорът на въпроса на националния съд трябва да бъде, че член 6, параграф 1 от Договора забранява на държава-членка да изисква от юридическо лице, установено в друга държава-членка, което е завело пред някое от съдилищата Ж иск срещу неин гражданин или дружество, установено на територията Ж, да внесе обезпечение за съдебните разноски, при положение че подобно изискване не се налага на юридически лица, установени в първата държава и когато искът засяга упражняването на основни свободи, гарантирани от правото на Общността.

По съдебните на разноски

23. Разноските, направени от шведското, гръцкото, ирландското правителство и Комисията на Европейските общности, които са подали становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело е етап от производството, висящо пред националния съд, последният следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът (шести състав),

като се произнася по въпроса, отправен до него от Hoegsta Domstolen с Определение от 21 февруари 1995 г., реши:

Член 6, параграф 1 от Договора забранява на държава-членка да изисква от юридическо лице, установено в друга държава-членка, което е завело пред някое от съдилищата Ж иск срещу неин гражданин или дружество, установено на територията Ж, да внесе обезпечение за съдебните разноски, при положение че подобно изискване не се налага на юридически лица, установени в първата държава и когато искът засяга упражняването на основни свободи, гарантирани от правото на Общността.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 26 септември 1996 година.

Подписи